

Отчет за изпълнението на Стратегията за развитие на Сметната палата за периода 2013 – 2017 г.

ВЪВЕДЕНИЕ	3
ПРИОРИТЕТ 1: СЪОТВЕТСТВИЕ НА ДЕЙНОСТТА НА СМЕТНАТА ПАЛАТА С МЕЖДУНАРОДНИТЕ СТАНДАРТИ НА ВЪРХОВНИТЕ ОДИТНИ ИНСТИТУЦИИ (МСВОИ)	4
Цел 1.1. Осигуряване на своевременна информация за предстоящи промени в Международните стандарти на върховните одитни институции (МСВОИ), включително активно участие в обсъждането им на международно ниво	4
Извод за изпълнението на Цел 1.1:.....	5
Цел 1.2. Постигане на съответствие на методологията на Сметната палата за осъществяване на одитната дейност с МСВОИ	5
Дейност: <i>Въвеждане на специализиран одитен софтуер за подпомагане на одитната дейност, в съответствие с изискванията на МСВОИ</i>	6
Извод за изпълнението на Цел 1.2:.....	7
Цел 1.3. Системно прилагане на МСВОИ в одитната дейност на Сметната палата	7
Извод за изпълнението на Цел 1.3:.....	8
ПРИОРИТЕТ 2: УКРЕПВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ	9
Цел 2.1. Идентифициране на насоките за развитие	9
Извод за изпълнението на Цел 2.1:.....	9
Цел 2.2. Укрепване на функцията по управление на човешките ресурси	10
Извод за изпълнението на Цел 2.2:.....	10
Цел 2.3. Изграждане на компетентен персонал чрез осигуряване на условия за професионално развитие и системни обучения, базирани на оценка на необходимостта на Сметната палата и желанията на служителите	10
Извод за изпълнението на Цел 2.3:.....	11
Цел 2.4. Извършване на качествена одитна дейност при спазване на принципите за професионализъм и добросъвестност	11
Извод за изпълнението на Цел 2.4:.....	13
Цел 2.5. Споделяне на опит и сътрудничество	13
Извод за постигането на цел 2.5:	14
ПРИОРИТЕТ 3: ИЗБОР НА ПРИОРИТЕТНИ СФЕРИ ЗА ОДИТ	15
Цел 3.1. Планиране и извършване на одитни задачи, насочени към теми, свързани с одит на: политики, фондове, програми и други инициативи, включително на дейностите по управление, наблюдение, контрол, отчетност и одит на средства от Европейския съюз; дейности, насочени към изпълнението на национални програми, изготвени в изпълнение на Стратегия “Европа 2020”; обществени поръчки; ефективност, ефикасност и икономичност при осъществяване на управлението в публичния сектор; разкриване на корупционни практики	15
Извод за постигането на цел 3.1:	17

Цел 3.2. Засилване ролята на Сметната палата за доброто управление и усвояване на европейските средства	17
Извод за постигането на цел 3.2:	18
Цел 3.3. Изразяване на независимо мнение доколко годишните финансови отчети на бюджетните предприятия дават вярна и честна представа за финансовото им състояние и имуществото, в съответствие с идентифицираната обща рамка за финансова отчетност.....	19
Извод за постигането на цел 3.3:	21
Цел 3.4. Постигане на конкретни резултати от дейността на Сметната палата в областта на идентифициране и докладване на измами и корупционни практики.....	22
Извод за постигането на Цел. 3.4:	24
ПРИОРИТЕТ 4: ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ	25
Цел 4.1. Укрепване независимостта на Сметната палата.....	25
Извод за постигането на Цел. 4.1:	25
Цел 4.2. Утвърждаване на Сметната палата като модел за добро управление	26
Извод за постигането на Цел. 4.2:	26
Цел 4.3. Укрепване на институционалната идентичност и принадлежност.....	27
Извод за постигането на Цел. 4.3:	27
Цел 4.4. Подобряване на управлението на Сметната палата чрез внедряване и прилагане на съвременни информационни и комуникационни технологии.....	28
Извод за постигането на Цел. 4.4:	28
ПРИОРИТЕТ 5: ПУБЛИЧНОСТ И ПРОЗРАЧНОСТ НА ДЕЙНОСТТА	29
Цел 5.1. Подобряване информираността на обществото за ролята на Сметната палата и повишаване на доверието му в нея	29
Извод за постигането на Цел. 5.1:	30
Цел 5.2. Разширяване и укрепване на връзките с Народното събрание за подпомагане на контрола върху изпълнителната власт и вземането на адекватни решения от компетентността на законодателя.....	31
Извод за постигането на Цел. 5.2:	32
Цел 5.3. Укрепване на доверието на одитираните организации към Сметната палата и тяхната убеденост за полезността от работата на институцията за подобряване на дейността им.....	33
Извод за постигането на Цел. 5.3:	33
Цел 5.4. Превръщане на Сметната палата в равностоен и желан партньор на върховните одитни институции за обмен на професионални знания и опит	34
Извод за постигането на Цел. 5.4:	35
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	35

Въведение

Сметната палата е независима институция, която контролира надеждността и достоверността на финансовите отчети на бюджетните организации, законосъобразното, ефективно, ефикасно и икономично управление на публичните средства и дейности, за което предоставя надеждна информация на Народното събрание и се отчита пред него.

Стратегията за развитие на Сметната палата за периода 2013-2017 г. определя визията, мисията и приоритетите за развитие на Сметната палата в посочения период. **Визията** на Сметната палата е да се утвърди и да бъде разпознаваема и възприемана като институция, която работи в защита на обществения интерес и укрепване доверието на данъкоплатците към публичния сектор, чрез утвърждаване на принципите за добро финансово управление. **Мисията** на Сметната палата е да работи за осигуряване на качествен външен одит в публичния сектор с цел осигуряване на адекватен финансов контрол върху публичните средства. През периода на стратегическо планиране 2013 – 2017 г. усилията на Сметната палата са насочени към подобряване управлението на публичните средства и на качеството на обществените услуги чрез извършване на одит по ефективен, ефикасен и икономичен начин.

В рамките на всеки от петте приоритета за развитие на Сметната палата са формулирани стратегически цели, които са израз на конкретния път, който Сметната палата измина, за да постигне своята визия и да изпълни мисията си.

Въпреки, че в рамките на отчетния период действаша три различни закона за Сметната палата, ръководствата на институцията продължиха да изпълняват Стратегията за развитие на Сметната палата, с което демонстрираха приемственост, предвидимост и устойчивост на усилията за модернизация на Сметната палата за осъществяване на качествен външен одит в публичния сектор.

Целта на Отчета за изпълнението на Стратегията за развитие на Сметната палата за периода 2013 – 2017 г. е да предостави на обществото и заинтересованите страни информация за степента на постигане на стратегическите цели на Сметната палата, съобразно предварително приетите индикатори за изпълнение, както и да открие слабости, които Сметната палата следва да преодолее в рамките на следващия петгодишен стратегически период.

ПРИОРИТЕТ 1: СЪОТВЕТСТВИЕ НА ДЕЙНОСТТА НА СМЕТНАТА ПАЛАТА С МЕЖДУНАРОДНИТЕ СТАНДАРТИ НА ВЪРХОВНИТЕ ОДИТНИ ИНСТИТУЦИИ (МСВОИ)

Цел 1.1. Осигуряване на своевременна информация за предстоящи промени в Международните стандарти на върховните одитни институции (МСВОИ), включително активно участие в обсъждането им на международно ниво

Дейност: Сътрудничество с органите на ИНТОСАЙ и ЕВРОСАЙ.

Индикатори	Изпълнение
Брой участия в съвместни работни групи	1
Обмен на информация	Сметната палата обменя информация с органите на ИНТОСАЙ и ЕВРОСАЙ във връзка с предстоящи промени на МСВОИ.

Дейност: Участие в международни срещи и форуми.

Индикатори	Изпълнение
Брой международни срещи и форуми, в които е взето участие	Отчетено е участие на представители на Сметната палата в множество международни срещи, но форумите, които са свързани с прилагането на МСВОИ са 4.

Дейност: Следване на съвременните тенденции за развитие в одитната професия чрез обобщаване, анализиране и разпространение на международния опит и добрите практики.

Индикатори	Изпълнение
Брой информационни материали, изготвени след анализиране на международния опит и добрите практики	Не са отчетени стойности на индикатора
Брой указания за прилагане в одитната дейност, които въвеждат добри практики и съвременни тенденции	Не са отчетени стойности на индикатора

Дейност: Отразяване на измененията и публикуване на български език на новите версии на МСВОИ на официалната страница на Сметната палата в интернет.

На интернет страницата и на вътрешния портал на Сметната палата се публикуват всички нови и актуализирани МСВОИ през периода 2013-2017 г¹

Индикатори	Изпълнение
Своевременни публикации	Не е коментирано, дали публикуването става своевременно.

¹ Вж. Приложение №1.

Извод за изпълнението на Цел 1.1:

Необходимо е проактивно поведение във връзка с поддържането на информираност по отношение на предстоящи промени в МСВОИ и приложими указания и работата на Работните групи към ИНТОСАЙ по въвеждане на нови добри практики в одитната дейност. Сметната палата не се възползва в пълна степен от възможността да изразява становища по проектите на нови или актуализирани МСВОИ. Отчетено е участие в голям брой срещи на работни групи, които обаче не са пряко свързани с обсъждането на нови или актуализирането на настоящи МСВОИ.

Цел 1.2. Постигане на съответствие на методологията на Сметната палата за осъществяване на одитната дейност с МСВОИ

Дейност: *Постоянен мониторинг за съответствието на Наръчника за прилагане на международно признатите одитни стандарти и одитната дейност на Сметната палата с МСВОИ.*

Наръчника за прилагане на международно признатите одитни стандарти и одитната дейност на Сметната палата е разработен, тестван и приет за прилагане през 2013 и 2014 г., като е бил обект на 7 актуализации през 2015, 2016, 2017 г. Осъществяван е мониторинг за съответствие с одитните стандарти, но това не е формализирано в нарочни годишни анализи от служителите, отговорни за методологията на одитната дейност.

Индикатори	Изпълнение
Годишни анализи от звено “Методология”, изготвени съвместно с одитните дирекции	Нарочни годишни анализи не са правени, но са правени на отделни аспекти – при други актуализации на Наръчника, относно Доклад за резултатите от финансовите одити на Сметната палата осъществени през 2016 г., във връзка с измененията в МСВОИ за финансов одит в сила от 15.12.2016 г., на съответствието между нови и отменени МСВОИ за одит на изпълнението през юли 2017 г.

Дейност: *Своевременно и адекватно въвеждане на изменения на МСВОИ в наръчника.*

Индикатори	Изпълнение
Въведени изменения в съответствие с новоприети или изменени МСВОИ	Няма промени в Наръчника, свързани с новоприети или изменени МСВОИ. Предстоят изменения в Наръчника, свързани със значителните промени в МСВОИ, приети на конгреса на ИНТОСАЙ през декември 2016 г. Измененията в Наръчника са забавени, поради дългото време за превод на стандартите на български език.

Дейност: *Съответствие на цялостната методология по изпълнение на одитната дейност с изискванията на МСВОИ.*

Приемането на Наръчника в края на 2014 г.(т.е. към момента на приемането му той е бил напълно в съответствие с МСВОИ), наличието на значителни промени в сила едва от края на 2016 г., компетентността на лицата отговорни за методологията през годините дават голяма доза увереност за съответствие на цялостната методология по изпълнение на одитната дейност с изискванията на МСВОИ.

Индикатори	Изпълнение
Годишни анализи от звено “Методология”, изготвени съвместно с одитните дирекции;	Нарочни годишни анализи не са правени, но са правени на отделни аспекти – при други актуализации на Наръчника, относно Доклад за резултатите от финансовите одити на Сметната палата осъществени през 2016 г., във връзка с измененията в МСВОИ за финансов одит с сила от 15.12.2016 г., на съответствието между нови и отменени МСВОИ за одит на изпълнението през юли 2017 г.
Становища на Консултативния съвет	Не е отчетено изпълнение по индикатора.

Дейност: *Въвеждане на Наръчника за прилагане на международно признатите одитни стандарти и одитната дейност на Сметната палата в специализиран одитен софтуер за повишаване на ефикасността и ефективността на одитната дейност и подобряване на възможностите за внедряване на адекватен и своевременно контрол по спазването им.*

Сметната палата получи финансова помощ от оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд, като в края на 2014 г. приключи проект „Подобряване на професионалната компетентност на служителите в Сметната палата на Република България за осъществяване на ефективна и ефикасна одитна дейност“, предвиждащ използването на специализиран одитен софтуер, обучения и въвеждането на изискванията на Наръчника за прилагане на международно признатите одитни стандарти и одитната дейност на Сметната палата в него.

Индикатори	Изпълнение
Одитен софтуер със специализирани модули	Индикаторът е изпълнен.

Дейност: *Въвеждане на специализиран одитен софтуер за подпомагане на одитната дейност, в съответствие с изискванията на МСВОИ*

За дейността не са предвидени индикатори. За относим индикатор към изпълнение на дейността би могъл да се приеме бил този за предходната дейност.

Извод за изпълнението на Цел 1.2:

Наръчникът е разработен, тестван и приет за прилагане през 2013 и 2014 г., като е бил обект на 7 актуализации през 2015, 2016, 2017 г. Осъществяван е мониторинг за съответствие с одитните стандарти, като този процес не е структуриран и следва да се регламентира с вътрешни правила. Анализи се правят на отделни аспекти от одитната дейност. Своевременно е инициран превод на МСВОИ, приети на XXII-рия Конгрес на ИНТОСАЙ, проведен в края на 2016 г. Въпреки това, следва да се положат допълнителни усилия процеса на промени в МСВОИ да се следи текущо, последователно и системно, за да може при окончателно приемане на промените да съществува вече разбиране за естеството им и да се премине бързо към адаптирането им към одитната дейност в Сметната палата.

Наръчникът е въведен в специализирания одитен софтуер „Пентана“. Инсталирани са и се ползват 200 броя лицензи, но е необходимо закупуване на още 150 лицензи за да могат всички одитори постепенно да преминат изцяло към работа с „Пентана“. Това дава възможност за работа в единна среда, подобряване контрола за качество на цялостния одитен процес.

За оптимизиране на одитния процес и повишаване качеството на одитната дейност, са необходими допълнителни действия за доразработване, надграждане и оптимизиране на функционалните характеристики и модули на софтуерния продукт и на тяхното по-добро адаптиране към спецификата на видовете одитни задачи, извършвани от одитна дирекция (ОД) „Специфични одити“. Все още съществуват неотстранени проблеми в модул „Одит на изпълнението“, които затрудняват работата на екипите. За пълно постигане на целта е необходимо осигуряване на лицензи за работа за всички одитори и провеждане на обучение за новоназначените одитори.

Цел 1.3. Системно прилагане на МСВОИ в одитната дейност на Сметната палата

Дейност: Обучения на служителите в Сметната палата, които имат функции по изпълнение и подпомагане на одитната дейност.

Индикатори	Изпълнение
Брой проведени обучения	121 проведени обучения (2013 г. – 2017 г.)

Дейност: Системна работа със специализиран одитен софтуер, адаптиран към изискванията на Наръчника за прилагане на международно признатите одитни стандарти и одитната дейност на Сметната палата и спецификите на одитната дейност за всеки вид одит.

Информацията за използването на специализиран одитен софтуер Пентана от одитните дирекции в Сметната палата е обобщена в табличен вид в **Приложение № 2**.

Индикатори	Изпълнение
Брой одити, при които е използван специализиран софтуер с въведени МСВОИ	299 (включително одитите, които започват през 2017 г.) Вж. Приложение № 2.

Дейност: Провеждане на текущи обучения, работни срещи и семинари за споделяне на добри практики по прилагането на МСВОИ, както и затвърждаване на придобитите знания и умения.

Индикатори	Изпълнение
Проведени работни семинари	29 обучения и семинари
Изготвени информационни материали	Не са отчетени стойности на индикатора
Изготвени методически указания	6 броя

Дейност: Извършване на периодични проверки на одитния състав за нивото му на познаване и практическо прилагане на МСВОИ.

Индикатори	Изпълнение
Брой служители, преминали тестове за проверка на знанията	1156 одитори са преминали оценка на трудовото изпълнение в периода 2013-2016 г.
Брой издържали успешно	Най-ниската оценка „1“ не е присъждана; 1123 от атестираните одитори са получили оценка 3 „отговаря на изискванията“ или по-висока.

Извод за изпълнението на Цел 1.3:

Целта е постигната в значителна степен. Обучения на служителите в Сметната палата, които имат функции по изпълнение и подпомагане на одитната дейност, се провеждат ежегодно. Голяма част от обученията за периода са реализирани благодарение на проект по Оперативна програма „Административен капацитет“. След приключването на проекта следва да се търсят допълнителни възможности за увеличаване на разполагаемия финансов ресурс за поддържане на необходимите знания и умения сред одитния състав. Сметната палата следва да създаде компетентностен модел (основан на разработките на ИНТОСАЙ и установените потребности в одитната дейност), който да бъде отнесен към длъжностите и ролята при осъществяване на одитната дейност и да бъде прилаган в рамките на приета политика за набиране, оценка, развитие на човешките ресурси. Тогава обученията ще бъдат обосновани не само на установени, но и на желани компетентности.

Разработеният Наръчник за прилагане на МСВОИ и одитната дейност на Сметната палата, както и редица методически и практически указания, създават условия за прилагането на МСВОИ в одитната дейност.

Годишната оценка на трудовото изпълнение на служителите, които заемат одиторски длъжности, дава възможност да се установи и проследи практическата приложимост на познанията на МСВОИ и Наръчника в работния процес.

За системно прилагане на одитния софтуер Пентана са необходими допълнителни усилия и действия, включително закупуване на допълнителни лицензи и отстраняване на слабости в отделните модули на продукта.

ПРИОРИТЕТ 2: УКРЕПВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ

Цел 2.1. Идентифициране на насоките за развитие

Дейност: Анализ на добрите практики на ИНТОСАЙ в областта на управление на човешките ресурси (приоритетно “Управление на човешките ресурси – Ръководство за Върховните одитни институции”, издадено от The INTOSAI Capacity Building Committee, 2012 г.).

Индикатори	Изпълнение
Доклад за анализ на състоянието на функцията по управление на човешките ресурси с конкретни предложения за развитие или подобряване на чрез въвеждане на добрите практики на ИНТОСАЙ	Не е изпълнен.

Дейност: Участие на служителите, пряко ангажирани с функции по управление на човешките ресурси (оценяващи, наблюдаващи ръководители, експерти от звеното за управление на човешките ресурси) в работни семинари, обучения и срещи, организирани от The INTOSAI Capacity Building Committee за разясняване и постигане на добро разбиране и прилагане на издаденото ръководство.

Служителите от отдел „Човешки ресурси” не са участвали в посочените работни семинари, обучения и срещи, организирани от ИНТОСАЙ.

Индикатори	Изпълнение
Брой участия в работни семинари;	Не е изпълнен
Отчети от участията с конкретни предложения за политики или дейности, подходящи за Сметната палата	Не е изпълнен

Дейност: Изготвяне и изпълнение на Стратегия за управление на човешките ресурси на Сметна палата за периода 2013 – 2017 г.

Индикатори	Изпълнение
Стратегия за управление на човешките ресурси за периода 2013 – 2017 г.	Не е изпълнен

Извод за изпълнението на Цел 2.1:

Видно от представената информация, целта не е постигната.

Цел 2.2. Укрепване на функцията по управление на човешките ресурси

Дейност: Текущ анализ на правилата за подбор и назначаване на служители; на въведената система за оценка на трудовото изпълнение на служителите в Сметната палата; на процедурите за професионално израстване и адекватно мотивиране; на условията за професионално развитие; своевременна адаптация на процедурите по управление на човешките ресурси към обективни обстоятелства, изискващи регламентация или промяна.

Индикатори	Изпълнение
Писмени анализи, доклади, становища	Извършен е преглед на Правилника за подбор, назначаване, обучение, оценка на трудовото изпълнение и професионалното развитие на одиторите и служителите на Сметната палата

Дейност: Провеждане на обучения на служителите, пряко ангажирани с функции по управление на човешките ресурси (в области, свързани с изграждане и развитие на стратегии и политики по управление на човешките ресурси; изграждане и утвърждаване на функцията по управление на човешките ресурси, управленски подходи при управлението на човешките ресурси, мотивация и обучение на персонала и др.)

Служителите от отдел „Човешки ресурси” не са участвали в организирани обучения, свързани с посочените теми, но чрез проучване, анализиране и самообучение, вкл. участие в специализирани форуми са проследявани промените и новите тенденции, свързани с дейността по управление на човешките ресурси.

Индикатори	Изпълнение
Проведени обучения	Не е изпълнен

Извод за изпълнението на Цел 2.2:

Анализите и промените във вътрешните нормативни актове не засягат всички аспекти на политиката по човешки ресурси, като например процедурите за професионално израстване и адекватно мотивиране, както и на условията за професионално развитие;

Целта не е постигната по отношение на провеждане на обучения на служителите, пряко ангажирани с функции по управление на човешки ресурси.

Цел 2.3. Изграждане на компетентен персонал чрез осигуряване на условия за професионално развитие и системни обучения, базирани на оценка на необходимостта на Сметната палата и желанията на служителите

Дейност: Анализ на необходимостта, проучване на желанията и избор на подходящи програми за професионално развитие.

Обучението на служителите на Сметната палата се осъществява по Годишен план за обучение, изготвен въз основа на обобщените заявки от ръководителите на структурни звена.

Заявките за обучение за следващата календарна година се изготвят, като се вземат предвид резултатите от междинните срещи за оценка на трудовото изпълнение, които ръководителите на структурните звена провеждат със своите служители.

Проведени са срещи за оценяване на трудовото изпълнение на служителите на Сметната палата.

Индикатори	Изпълнение
Извършени оценки при междинните срещи и при годишната оценка на трудовото изпълнение на служителите	Изпълнен.

Дейност: Изготвяне на планове за обучения за всяка година, базирани на вече придобитите компетентности и необходимостта от развиването им или придобиването на нови.

Индикатори	Изпълнение
Изготвен план за всяка година	Изпълнен частично. За 2015 г. не е приеман план за обучение на служителите на Сметната палата

Дейност: Отразяване на необходимостта от обучение и професионално развитие за всеки служител във формуляра за оценка на трудовото му изпълнение.

Индикатори	Изпълнение
Отразена необходимост във формуляра за оценка на трудовото изпълнение	Изпълнен

Дейност: Осигуряване на средства за провеждане на необходимите обучения.

Индикатори	Изпълнение
Предвидени средства в бюджета, като процент от фонд „Работна заплата“	Не е представена информация за изпълнението на индикатора.

Извод за изпълнението на Цел 2.3:

Изготвят се годишни планове за обучение на служителите, но следва да се разработи компетентностен модел, по който приоритетно да се затвърждават и изграждат необходими компетентности. Следва да се положат допълнителни усилия за обезпечаване на необходимите финансови ресурси за провеждане на обученията.

Цел 2.4. Извършване на качествена одитна дейност при спазване на принципите за професионализъм и добросъвестност

Дейност: Мониторинг и развитие на изградената система за контрол на качеството, въведена в Сметната палата при осъществяване на одитната дейност; адекватно управление на процеса по осигуряване на качеството на одитната дейност.

От м. април 2011 г. до м. януари 2014 г. действа Консултативен съвет на Сметната палата, който осъществява външен контрол на качеството. Консултативният съвет изразява шест становища по одитните доклади за одитите, които са възложени от Народното събрание. Консултативният съвет извършва четири прегледа на качеството на приключили одити, подбрани на извадков принцип.

След 2014 г. няма действащ орган, който да осъществява външен контрол на качеството.

Индикатори	Изпълнение
Контрол на качеството при отделни одити	Външен контрол на качеството на 6 одита, възложени от Народното събрание
Доклади на Консултативния съвет	4 прегледа на качеството на приключили одити

Дейност: *Поддържане на механизми за измерване и оценка на ефекта от дейността на Сметната палата, вкл. чрез самооценка и външни прегледи.*

Индикатори	Изпълнение
Самооценки	Не е изпълнен
Външни прегледи	Не е изпълнен
Обратна връзка с одитираните организации	Изпълнен е частично. Обратната връзка не се е наложила като практика.

Дейност: *Подготвяне и изпълнение на проектни предложения с осигуряване на финансиране със средства от ЕС, за подобряване ефективността и ефикасността на одитната дейност.*

По тази дейност не е представена информация.

Индикатори	Изпълнение
Брой проекти, с които Сметната палата е кандидатствала	Не е изпълнен
Брой одобрени проекти	Не е изпълнен
Брой изпълнени проекти	Не е изпълнен

Дейност: *Подобряване на качеството на одитната дейност чрез системно ползване на специализиран одитен софтуер и компютърно-базирани одитни техники.*

Предоставените от одитните дирекции данни за използването на специализиран одитен софтуер Пентана са обобщени в табличен вид в **Приложение № 2**.

Индикатори	Изпълнение
Брой одити, при които е използван специализиран одитен софтуер и компютърно-базирани техники	299 за периода 2015-2017 г., включително одитите, които са планирани да започнат.
Процент от общия брой одити	27.7% (от общо 1079 одита) Вж. Приложение № 2.

Извод за изпълнението на Цел 2.4:

Система за оценка и осигуряване на качеството на одитната дейност може да се разработи, след като се реализират проектите, които могат да послужат като критерии за оценката: нова стратегия за дейността на Сметната палата, стратегия за управление на човешките ресурси, приемане на компетентностен модел на СП, прилагане на методика за планиране на заетостта на одиторите и въвеждане на SAI PMF, с която системата за оценка трябва да е в синхрон.

Няма методика за измерване и външна оценка на ефекта от дейността на Сметната палата. Правени са епизодични опити в тази насока, но няма трайно установена практика. Извън реализирания проект по ОПАК няма представена информация за подготвяне и изпълнение на проектни предложения с осигуряване на финансиране със средства от ЕС, за подобряване ефективността и ефикасността на одитната дейност.

Изводът за постигането на цел 1.2 е валиден и за цел 2.4 по отношение на системното използване на одитен софтуер. Наръчникът е въведен в специализирания одитен софтуер „Пентана“. Инсталирани са и се ползват 200 броя лицензи, но е необходимо закупуване на още 150 лицензи за да могат всички одитори постепенно да преминат изцяло към работа с „Пентана“. Това дава възможност за работа в единна среда, подобряване контрола за качество на цялостния одитен процес. За оптимизиране на одитния процес и повишаване качеството на одитната дейност, са необходими допълнителни действия за доработване, надграждане и оптимизиране на функционалните характеристики и модули на софтуерния продукт и на тяхното по-добро адаптиране към спецификата на видовете одитни задачи, извършвани от ОД „Специфични одити“. Все още съществуват неотстранени проблеми в модул „Одит на изпълнението“, които затрудняват работата на екипите. За пълно постигане на целта е необходимо осигуряване на лицензи за работа за всички одитори и провеждане на обучение за новоназначените одитори.

Цел 2.5. Споделяне на опит и сътрудничество

Дейност: *Задълбочаване на професионалните контакти в рамките на ИНТОСАЙ и ЕВРОСАЙ чрез активно участие в комитети, работни групи, семинари и конференции, както и планиране и осъществяване на съвместни, паралелни и координирани одити (включително с ЕСП).*

Индикатори	Изпълнение
Брой участия	Сметната палата е взела участие в 29 срещи, семинари и конференции в рамките на международните професионални организации ИНТОСАЙ и ЕВРОСАЙ.
Брой на съвместни и паралелни одити	Сметната палата е взела участие в 9 паралелни одита в рамките на ИНТОСАЙ, ЕВРОСАЙ и Контактния комитет на председателите на върховните одитни институции на държавите-членки от Европейския съюз и Европейската Сметна палата.

Дейност: Обмяна на опит чрез разширяване и задълбочаване на двустранното сътрудничество с други върховни одитни институции на различни нива.

Индикатори	Изпълнение
Проведени работни срещи и практически семинари	Участие в 11 срещи и практически семинари в рамките на двустранно сътрудничество с други ВОИ

Дейност: Разширяване и задълбочаване на контактите на Сметната палата с национални и международни професионални организации, както и с научните среди за обмен на информация и добри практики в областта на контрола и одита.

Сметната палата участва във форуми на професионални организации и висши училища, а информацията за тях се отразява на интернет страницата на институцията. Сметната палата участва с публикации в бюлетините на ИНТОСАЙ и ЕВРОСАЙ и други професионални организации.

Индикатори	Изпълнение
Проведени обучения	Не е представена информация за изпълнението на индикатора.
Работни семинари	Не е представена информация за изпълнението на индикатора.
Конференции Кръгли маси	Сметната палата участва в 5 кръгли маси и конференции, заедно с представители на изпълнителната и законодателната власт в Р България, Европейската комисия, Европейската сметна палата и професионалните организации ИДЕС и ИВОБ.

Извод за постигането на цел 2.5:

Сметната палата взема участие в работата на международни работни групи и мрежи, паралелни одити и срещи за обмен на опит на двустранно равнище. Организиран са кръгли маси и конференции, на които Сметната палата е представяла резултати от дейността си пред широк кръг заинтересовани лица. Въпреки това, Индикаторите за изпълнение на дейностите по цел 2.5. не съдържат референтни стойности, поради което не може да се оцени степента на постигане на целта.

ПРИОРИТЕТ 3: ИЗБОР НА ПРИОРИТЕТНИ СФЕРИ ЗА ОДИТ

Цел 3.1. Планиране и извършване на одитни задачи, насочени към теми, свързани с одит на: политики, фондове, програми и други инициативи, включително на дейностите по управление, наблюдение, контрол, отчетност и одит на средства от Европейския съюз; дейности, насочени към изпълнението на национални програми, изготвени в изпълнение на Стратегия “Европа 2020”; обществени поръчки; ефективност, ефикасност и икономичност при осъществяване на управлението в публичния сектор; разкриване на корупционни практики

Дейност: Анализ и избор на одити, свързани с дейността на одитирани организации, които трябва да осигурят условия за извършването на дейностите на националните програми, изготвени в изпълнение на Стратегия “Европа 2020” или са директно отговорни за извършването им.

През целия стратегически период е в действие **структуриран подход**, съдържащ следните основни стъпки:

- приемане на стратегически цели и приоритети на СП;
- приемане/актуализиране на стратегически планове на одитните дирекции, основани на оценка на риска;
- приемане/актуализиране на Стратегически план за одитната дейност на Сметната палата;
- определяне на критерии за избор на одитни задачи за годишно планиране по приоритетите, определени в Стратегическия план на Сметната палата;
- оценка на предложенията за одитни задачи за включване в годишната програма
- приемане на годишната програма от Сметната палата.

Индикатори	Изпълнение
Средносрочно и годишно планиране	Извършва се

Дейност: Включване на одитни задачи в Програмата за одитната дейност на Сметната палата за съответната година, насочени към контрол по възлагане на обществени поръчки, особено на значими инфраструктурни обекти, дейности по опазване на околната среда и др., финансирани с национални средства и/или по фондове и програми на ЕС.

Индикатори	Изпълнение
Програма за одитната дейност за съответната година. Извършени одити	Планираните одити са съобразени с приетите приоритетни области и стават част от Програма за одитната дейност за съответната година. Планираните одити се извършват.

Дейност: Включване на одитни задачи в Програмата за одитна дейност на Сметната палата за съответната година, насочени към оценка на ефективността, ефикасността и икономичността на дейността на одитираните организации.

Сметната палата извършва оценката на ефективността, ефикасността и икономичността на дейността на одитираните организации в рамките на одитите на изпълнението.

Индикатори	Изпълнение
Програма за одитната дейност за съответната година. Извършени одити	63 одита на изпълнението за периода 2013-2017 г. стават част от Програма за одитната дейност за съответната година. Планираните одити се извършват.

Дейност: Включване на съвместни, паралелни и координирани одити в Програмата за одитната дейност на Сметната палата за съответната година.

Индикатори	Изпълнение
Програма за одитната дейност за съответната година. Извършени одити	10 съвместни, паралелни и координирани одити стават част от Програма за одитната дейност за съответната година. Планираните одити се извършват.

Дейност: Изпълнение, докладване и проследяване изпълнението на препоръките.

На основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата председателят на Сметната палата или оправомощен от него заместник-председател организира осъществяването на навременен контрол за изпълнението на препоръките. За изпълнение на правомощията на председателя на Сметната палата с негова заповед са приети Правила за организиране осъществяването на контрол по изпълнението на препоръките на Сметната палата.

Индикатори	Изпълнение
Одити за проследяване изпълнението на препоръките	268 (от 2013 г. до 30.04.2017 г.)
Изпълнени и неизпълнени препоръки	Информацията е само за 2016 г. <ul style="list-style-type: none"> • изпълнени препоръки - 102 бр. (57%) • в процес на изпълнение - 31 бр. (17%) • не подлежат на изпълнение – 4 бр. (2%) • частично са изпълнени - 21 бр. (12%) • неизпълнени – 22 бр. (12%)

Извод за постигането на цел 3.1:

Стратегическото и годишно планиране на одитната дейност се извършват съгласно Актуализирани временни указания за планиране на одитната дейност до унифициране на правилата за стратегическо и годишно планиране на одитната дейност за различните дирекции в Наръчника за прилагане на международно признатите одитни стандарти и одитната дейност на Сметната палата. Подобрения могат да се търсят в задълбочаване на анализа, който е предпоставка за приемане на стратегически цели и приоритети на СП. . Процедурите по стратегическо и годишно планиране се прилагат от одитните дирекции. Приет е Стратегически план за одитната дейност за периода 2016 г. – 2018 г., в който са определени стратегическите цели на одитните дирекции, обхвата на дейността им и необходимите ресурси за постигане на целите. В годишните програми за одитна дейност са включвани одитни задачи, в съответствие с посочените в Стратегията за развитие приоритетни области.

Извършването на координирани/паралелни одити заедно с други ВОИ осигурява обмен на знания, опит и добри одитни практики, както и възможност за разширяване на ползите от одита. Повечето одити с други ВОИ са извършени от одитна дирекция „Одити на изпълнението“.

При проверките за изпълнение на препоръките като цяло не се изследва ефекта, който те оказват за подобряване на управлението на одитираните дейности, което въздействие би могло да бъде добър индикатор за ефективността на дадените препоръки.

Цел 3.2. Засилване ролята на Сметната палата за доброто управление и усвояване на европейските средства

Дейност: Своевременно задълбочено запознаване с и отчитане на изискванията на актовете от общностното право, свързани с усвояването на средства от Европейския съюз.

Индикатори	Изпълнение
Текущи правни анализи	Няма отчетени конкретни количествени стойности.
Правни анализи при конкретни одити	През 2016 г. от дирекция „Правно-нормативно осигуряване“ са изразени 7 бр. правни становища по въпроси от ръководители на одитни екипи, свързани със средствата от ЕС.

Дейност: Анализ и оценка на националната система за управление и контрол на средствата от Европейския съюз и формулиране на адекватни препоръки за отстраняване на евентуално констатираните слабости.

Регулярно е изпращана обобщена информация до Комисията по европейски въпроси и контрол на европейските фондове към Народното събрание във връзка с провеждани заседания на Комисията.

Индикатори	Изпълнение
Анализ при конкретни одити	Извършени са 8 одита, свързани с Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ)
Препоръки при конкретни одити	Дадени са препоръки. В резултат е приет Закон за управление на средствата от ЕСИФ

Дейност: *Задълбочаване на взаимодействието на Сметната палата на Република България с Европейската Сметна палата /ЕСП/ чрез редовен обмен на годишните програми за одитната дейност, одитни доклади и друга информация, свързана с одитната дейност; запознаване с одитните политики, процедури и практики, прилагани от ЕСП; разширяване на сътрудничеството с ЕСП при осъществяване на одитните ѝ мисии в Република България.*

Индикатори	Изпълнение
Доклади	Сметната палата е изпратила 16 одитни доклада на ЕСП и ЕК
Програми за одитната дейност	Програмите за одитна дейност, в частта за одита на сметките за средствата от ЕС се изпращат на ЕСП и на ЕК
Съвместни одити	Сметната палата извърши 1 съвместен одит с ЕСП и ВОИ на Португалия

Дейност: *Активно участие на Сметната палата в срещите и инициативите на Контактния комитет на председателите на върховните одитни институции на държавите-членки от Европейския съюз и Европейската Сметна палата /Контактния комитет.*

Индикатори	Изпълнение
Брой участия	Представители на Сметната палата са взели участие в 35 срещи в рамките на инициативи на Контактния комитет

Дейност: *Подобряване на координацията и обмена на информация между Сметната палата и органите, включени в националната системата за управление и контрол на европейските средства.*

Индикатори	Изпълнение
Съвместни срещи	Няма подадена информация.
Съвместни становища	Няма подадена информация.
Препратени доклади до прокуратурата	25 одитни доклада (за периода 2013 г. - 30.04.2017 г.)

Извод за постигането на цел 3.2:

Не са докладвани конкретни количествени измерители по отношение на дейността по извършване на текущи правни анализи, което наред с наличието на данни за правни анализи при конкретни одити само за 2016 г. и липсата на целеви стойности не позволява да се даде оценка за степента на изпълнение на целта в този аспект.

Определянето на ясен стратегически подход при определяне на тематиката на одитите на средствата от ЕСИФ е позволило включването в стратегическия план и годишната програма за одитната дейност на хоризонтални одити и предоставяне на заинтересованите потребители на анализ по конкретни проблеми. Насочването на одитите към приоритетни високорискови области, както и поставянето на акцент върху одити, насочени към оценка на постигане на националните цели и приоритети по Стратегията Европа 2020, предоставя възможност за широкообхватна оценка и анализ относно икономичността, ефикасността и ефективността при управлението на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове.

Сметната палата изпълнява законовите си задължения да изпраща на Европейската сметна палата и на Европейската комисия годишната програма за одитната дейност, в частта за одита на сметките за средствата от Европейския съюз, както и доклади за извършените одити на сметките за средства от Европейския съюз и на изпълнението на международни актове. Сметната палата съдейства на ЕСП при мисиите ѝ в страната, а също при подготовката на раздела от годишния доклад на ЕСП посветен на изпълнението на бюджета на ЕС. Сметната палата участва в срещите на Контактния комитет и в дейността на някои работни групи към него, както и в паралелни одити. Тъй като липсват целеви стойности на индикатора, не може да се направи категоричен извод за постигането на целта в този аспект.

Сметната палата изпраща одитни доклади до прокуратурата в предвидените от закона случаи и обменя информация с АДФИ и ИА ОСЕС, по силата на подписано споразумение за сътрудничество. Липсва подадена информация и целеви стойности на индикаторите съвместни срещи и становища, поради което не може да се направи категоричен извод за постигането на целта в този аспект.

Цел 3.3. Изразяване на независимо мнение доколко годишните финансови отчети на бюджетните предприятия дават вярна и честна представа за финансовото им състояние и имуществото, в съответствие с идентифицираната обща рамка за финансова отчетност

Дейност: Извършване на текущ контрол на периодичните финансови отчети на бюджетните организации, с цел минимизиране на отклоненията в годишните финансови отчети.

Становища за заверки на ГФО по години		
Година (Период)	Брой финансови одити	Вид становище за заверка и процент от общия брой
2013 г.	211	Без резерви: няма данни.
		Без резерви с обръщане на внимание: няма данни
		Заверка с резерви: няма данни
		Отказ от заверка: няма данни
11.06.2014 - 20.01.2015 г.	307	Без резерви: 82 (26.7%)
		Без резерви с обръщане на внимание: 160 (52.1%)
		Заверка с резерви: 61 (19.9%)

		Отказ от заверка: 4 (1.3%)
1.04.2015 – 31.12.2015 г.	235	Без резерви: 180 (76.6%)
		Без резерви с обръщане на внимание: 40 (17%)
		Заверка с резерви: 10 (4.3%)
		Отказ от заверка: 5 (2.1%)
2016 г.	284	Без резерви: 206 (72.5%)
		Без резерви с обръщане на внимание: 57 (20.1%)
		Заверка с резерви: 20 (7%)
		Отказ от заверка: 1 (0.4%)

Индикатори	Изпълнение
Програма за одитната дейност за съответната година;	Програмите за одитна дейност се изпълняват.
Брой извършени одити;	Вж. таблица за Становища за заверка на ГФО по години.
Намаляване на общия брой на становищата за отказ и заверка с резерви;	Становищата за отказ от заверка намаляват. Не може да се направи категорично заключение, защото няма устойчива тенденция за намаляването на становищата за заверка с резерви.
Методически указания за извършване на текущ контрол в съответствие с настъпили промени в общата рамка за счетоводно отчитане и МСВОИ	В част „Финансови одити“ от Наръчника за прилагане на МСВОИ има раздел за осъществяване на предварително проучване и контрол на периодичните отчети.

Дейност: Провеждане на регулярни обучения във връзка с настъпили промени в нормативните изисквания и специфики в приложимата обща рамка за финансова отчетност.

Индикатори	Изпълнение
Брой проведени обучения	12 броя.

Дейност: Споделяне на добрите практики в одитната дейност.

Индикатори	Изпълнение
Публикации на интранет портала на Сметната палата, за споделяне на добри практики	Няма
Добавени процедури в специализиран одитен софтуер	Създадени са специфични стъпки и работни документи в специализиран одитен софтуер Пентана за осъществяване на текущ контрол.
Извършени промени и актуализации в одитните подходи за проверка и анализ на информацията	Няма информация за изпълнението на индикатора.

Дейност: Въвеждане на специализиран софтуер за автоматизирана обработка и анализ на одитираните финансово-счетоводни данни, с цел осигуряване на надеждна

информация при изразяване на независимо становище по финансовите отчети на бюджетните организации.

Индикатори	Изпълнение
Внедрен специализиран софтуер.	Внедрен е специализиран софтуер Пентана, ACL, ЕКВА
Изпълнени одитни задачи, в които е приложен специализиран софтуер.	За ОД I „ФО“ – 60 бр. одитни задачи с ACL и 24 бр. одитни задачи с ЕКВА за периода 2015-30.03.2017 г., както и 144 бр. одитни задачи с „Пентана“ на ГФО за 2015 и 2016 г.; За ОД II „ФО“ – 77 одита с „Пентана“ на ГФО за 2015 и 2016 г.

Дейност: *Активно сътрудничество с Министерство на финансите, Националното сдружение на общините в Република България, Института на дипломираните експерт-счетоводители и други утвърдени организации, имащи отношение към финансовата отчетност.*

Индикатори	Изпълнение
Проведени срещи и обсъждания между институциите, конференции, кръгли маси и семинари	Представители на Сметната палата са взели участие в 26 срещи и форуми с различни институции и организации, сред които: Министерски съвет; Министерство на финансите; Национално сдружение на общините в Република България; Института на дипломираните експерт-счетоводители; Института на вътрешните одитори в България, КЕВР, и Център за изследване на демокрацията.
Публикации	Няма подадена информация.

Извод за постигането на цел 3.3:

Текущ контрол на финансовите отчети се прави редовно, с изключение на 2015 г. След извършването на текущ контрол се коригират голям брой неточности, което безспорно прави одитните становища по-благоприятни.

Провеждат се регулярни обучения, свързани с настъпили промени в нормативните изисквания и специфики в приложимата обща рамка за финансова отчетност. На интранет портала се публикуват материали съдържащи актуална информация за промените в отчетността, за улесняване на ползването на одитен софтуер, за променени работни документи в одитния процес.

Всички процедури и документи налични на хартия са и на разположение в одитния софтуер, модул „Финансов одит“. По-значимият обмен на практики се осъществява, включително неформално, в одитните дирекции.

Внедрен е специализиран софтуер - Пентана, ACL, ЕКВА. Използването на софтуер ACL за обработка на данни и правене на извадки не е в мащабите, в които следва да бъде. Използването на софтуер ЕКВА, за съпоставяне на сумите от отчет за касово изпълнение на бюджета със салдата и оборотите от оборотна ведомост, е неритмично през годините.

Сметната палата участва редовно в конференции, кръгли маси и семинари, посветени на финансовата отчетност, заедно с други институции и професионални организации.

Цел 3.4. Постигане на конкретни резултати от дейността на Сметната палата в областта на идентифициране и докладване на измами и корупционни практики

Дейност: Провеждане на обучения за идентифициране и докладване на правонарушения, измами и корупционни практики във финансовите отчети, при усвояването на средства от европейските фондове, в областта на обществените поръчки и при дейността на политическите партии.

Индикатори	Изпълнение
Проведени обучения	17 бр. за периода 2013-2016 г.

Дейност: Подобряване на взаимодействието и координацията с други контролни и правоохранителни органи (в т.ч. органи на прокуратурата, Агенцията за държавна финансова инспекция, Националната агенция за приходите, Агенцията по обществени поръчки и др.) за осигуряване на своєвременен обмен на информация, свързана с идентифицирани и докладвани случаи на измама и наличие на корупционни практики в одитираните организации между институциите.

ИЗПРАТЕНИ ОТ СМЕТНАТА ПАЛАТА СИГНАЛИ ДО КОНТРОЛНИ И ПРАВООХРАНИТЕЛНИ ОРГАНИ				
Година/Организация	Прокуратура	АДФИ	НАП	АОП
2013 г.	22 бр.	21 бр.	12 бр.	2 бр.
2014 г.	17 бр.	23 бр.	4 бр.	16 бр.
2015 г.	27 бр.	39 бр.	3 бр.	6 бр.
2016 г.	17 бр.	35 бр.	3 бр.	5 бр.
2017 г.	7 бр.	6 бр.	5 бр.	няма

ИЗПРАТЕНИ ОТ СМЕТНАТА ПАЛАТА ОДИТНИ ДОКЛАДИ ДО:				
Година/Организация	Прокуратура	АДФИ	НАП	АОП
2013 г.	12 бр.	63 бр.	няма информация	67 бр.
2014 г.	4 бр.	13 бр.	няма информация	10 бр.
2015 г.	1 бр.	1 бр.	няма информация	15 бр.
2016 г.	2 бр.	32 бр.	няма информация	31 бр.
до 30.04.2017 г.	1 бр.	1 бр.	няма информация	10 бр.

Индикатори	Изпълнение
Изпратени сигнали	270 сигнала до прокуратурата, АДФИ, НАП и АОП за периода 2013-2017 г.
Изпратени доклади	263 доклада, изпратени до АОП, АДФИ и Прокуратурата на Р България
Оповестяване на резултатите от извършените проверки и разследвания от контролните органи	В изпълнение на ЗПИЛЗВДДД са извършени 4 публикации, съдържащи приблизително 35 000 имуществени декларации и са публикувани 6 броя списъци, съдържащи 1 153 заключения за несъответствия от извършените им проверки.

Дейност: *Активно сътрудничество със специализирани органи за превенция и борба с корупцията към законодателната, изпълнителната и съдебната власт.*

Сметната палата изпраща сигнали до специализирани органи за превенция и борба с корупцията.

Индикатори	Изпълнение
Изпратени сигнали	120 сигнала, изпратени на дирекциите на полицията, ДАНС, Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество, НСлС и органите на съдебната власт. (2013-2017 г.)
Изпратени доклади	Няма предоставена информация.
Оповестяване на резултатите от извършените проверки и разследвания от контролните органи	Няма предоставена информация.
Сключени споразумения за сътрудничество	8 бр., сред които с Министерство на вътрешните работи, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Национална агенция за приходите, Агенция по вписванията, Държавна агенция „Национална сигурност”, Прокуратурата на РБ и Министерство на финансите (Агенция за държавна финансова инспекция).

Дейност: *Анализ на съдебната практика и отразяване на резултатите в одитната практика на Сметната палата при идентифициране и докладване на измами и корупционни практики.*

Индикатори	Изпълнение
Извършен анализ за влезли в сила наказателни постановления	Дейността е изпълнявана текущо.
Причини за отмяна на наказателните постановления	Анализ в периода 2013 г. – 2015 г.
Указания	Няма.

Дейност: *Последователно налагане на принципите за добро управление в публичния сектор при спазване на изискванията за ефективност, ефикасност и икономичност.*

Индикатори	Изпълнение
Доклади с препоръки	Сметната палата е приела 268 доклада за контрол на изпълнението на препоръките.
Становище по консолидирания доклад за състоянието на вътрешния контрол в публичния сектор	Сметната палата ежегодно приема Становище по консолидирания доклад за вътрешния контрол в публичния сектор.

Дейност: *Поддържане на Единен регистър по Изборния кодекс и Публичен регистър по Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни длъжности, за осигуряване на прозрачност при финансирането на политическите партии и публичност на имуществото на лицата, заемащи висши държавни длъжности.*

Индикатори	Изпълнение
Единен регистър по Изборния кодекс	Поддържа се регистър.
Публичен регистър по ЗПИЛЗВДД	Поддържа се регистър.
Публичност чрез интернет-страницата на Сметната палата	Информацията във връзка с ЕРИК и Публичен регистър е достъпна на страницата на СП
Пресконференции	Не са предоставени данни.

Извод за постигането на Цел. 3.4:

Проведени са 17 обучения за идентифициране и докладване на правонарушения, измами и корупционни практики във финансовите отчети.

Сметната палата има сключени споразумения за сътрудничество и обмен на информация с различни институции, включително във връзка с осъществяването на дейността по ЗПИЛЗВДД. Текущо се изпращат сигнали и одитни доклади на контролни и правоохранителни органи и до специализирани органи за превенция и борба с корупцията, но липсва информация за предприетите от тях действия.

Липсва актуален анализ на влезлите в сила наказателни постановления и причините за отмяната им от съда.

Ежегодно и в срок са изготвяни Становища по консолидирания доклад за състоянието на вътрешния контрол в публичния сектор. Необходимо е по-интензивно взаимодействие с МФ, в областта на методологията и организационното развитие на вътрешния контрол и вътрешния одит, управлението на държавния бюджет, програмното бюджетиране и други. Сметната палата проследява изпълнението на препоръките, като в периода 2013-2017 г. са приети 268 доклада за контрол на изпълнението на препоръките. Даваните от Сметната палата препоръки са основен инструмент за последователно налагане на принципите за добро управление в публичния сектор при спазване на изискванията за ефективност, ефикасност и икономичност.

В Сметната палата е създаден и се поддържа Единен публичен регистър по чл. 171 от Изборния кодекс (ИК). Осъществяваният от Сметната палата финансов контрол върху дейността на политическите партии и поддържаните регистри и масиви с информация със свободен достъп имат дисциплиниращ ефект върху политическите субекти и осигуряват условия, както за ограничаване на рисковете от незаконосъобразно финансиране и/или разходване на финансови средства от страна на политическите партии, така и възможност за осъществяване на обществен контрол върху политическите субекти и тяхната дейност. Публичният регистър по ЗПИЛЗВДД осигурява прозрачност, като дава на гражданското общество достъп до данните от имуществените декларации на повече от 7 000 лица, заемащи висши публични длъжности. По своята същност Публичният регистър е инструмент за превенция на корупцията.

ПРИОРИТЕТ 4: ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Цел 4.1. Укрепване независимостта на Сметната палата

Дейност: Осигуряване на текущ анализ на действащото законодателство и предварителна оценка на проекти на нормативни актове, които са насочени към изменение и възлагане на допълнителните функции на Сметната палата, с цел да се спазва принципа за независимост на одитната институция.

Индикатори	Изпълнение
Проекти на нормативни актове, които касаят дейността на Сметната палата;	Служители на дирекция „Правно-нормативно осигуряване“ са участвали при изготвянето на проекти на Закон за Сметната палата.
Анализ и становища, свързани с утвърждаването на независимостта на Сметната палата	Няма.

Дейност: Създаване на вътрешни механизми, гарантиращи независимостта на одиторите от Сметната палата при изпълнение на конкретни одитни задачи.

Индикатори	Изпълнение
Политики за утвърждаване на независимостта на одитните екипи	Етичен кодекс; Политика за интегритет; декларации по чл. чл. 29 и 42 от ЗСП; Ротация на одитни екипи; Наръчник за прилагане на международно признатите одитни стандарти и одитната дейност на СП.

Извод за постигането на Цел. 4.1:

Липсва информация за извършването на анализи и становища, свързани с утвърждаването на независимостта на Сметната палата. С нормативни и вътрешни актове, приети политики и процедури са създадени условия за утвърждаване на независимостта на одитните екипи.

Цел 4.2. Утвърждаване на Сметната палата като модел за добро управление

Дейност: Изграждане на системите за финансово управление и контрол в Сметната палата, по начин, който да гарантира осъществяване на дейността и управление на ресурсите по оптимален начин, насочен към постигане на нейните цели.

Индикатори	Изпълнение
Одит на Сметната палата от Народното събрание	През 2015 г. е извършен одит на ГФО на Сметната палата за периода 2011 г. - 2014 г. С Решение на Народното събрание от юни 2017 г. е определена Комисия за одитиране на годишните финансови отчети на Сметната палата за 2015 и 2016 г.
Доклади на вътрешния одит	Ежегодни междинни и годишни доклади на ЗВО.

Дейност: Оптимално използване на функцията по вътрешен одит – възлагане на одитни ангажименти и изпълнение на дадените препоръки.

Индикатори	Изпълнение
Годишен план за дейността на звеното за вътрешен одит	5 изготвени и утвърдени годишни планове
Брой изпълнени препоръки и съотношение между дадени и изпълнени препоръки	58 изпълнени препоръки (47.2% от всички). За 2017 г. делът на изпълнени препоръки се увеличава до 75%.

Дейност: Налагане на открит и професионален стил на управление на всички нива с ясни послания относно политиката и приоритетите на институцията – последователни изисквания и оценки за прилагане на Етичния кодекс, “тон на върха”, своевременни мерки за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, адекватни мерки при установен конфликт на интереси.

Индикатори	Изпълнение
Анкетни за проучване на етичния климат;	Не са извършвани анкети за проучване на етичния климат.
Етичен комитет	Има действаща Етична комисия;
Дисциплинарни производства	Един установен конфликт на интереси; Две наложени дисциплинарни наказания за нарушение на Етичния кодекс.

Извод за постигането на Цел. 4.2:

Годишния финансов отчет на Сметната палата се одитира от независима комисия, определена с решение на Народното събрание. Актуализират се вътрешни нормативни актове. Звеното за вътрешен одит изготвя ежегодни междинни и годишни доклади на ЗВО. За периода 2013-2017 г. са изпълнени 47.2% от дадените от ЗВО препоръки, като за последната 2017 г. процентът се увеличава значително и достига

75%. Самооценката на Сметната палата за състоянието на системите за финансово управление и контрол е „много добра“ за целия разглеждан период.

В Сметната палата работи Етична комисия, но не са извършвани анкети за проучване на етичния климат. Има процедура за разглеждане на нарушения на Етичния кодекс и налагане на дисциплинарни наказания.

Цел 4.3. Укрепване на институционалната идентичност и принадлежност

Дейност: Развитие на системата от мерки и механизми за насърчване сред персонала на чувството за принадлежност към институцията и на съпричастност към нейните мисия и ценности.

Индикатори	Изпълнение
Етичен кодекс	Приет
Насърчаване на етичното и морално поведение	Предприети са мерки за насърчване на етичното и морално поведение - План за действие по изпълнението на препоръките от самооценката на интегритета на Сметната палата и Политика за интегритет на Сметната палата.

Дейност: Поддържане на институционален имидж, представящ Сметната палата пред обществото като отговорна, надеждна, честна и заслужаваща доверие институция.

Индикатори	Изпълнение
Съобщения в средствата за масово осведомяване	4800 публикации в агенциите, печата и електронните медии за периода 2013-2017 г.
Пресконференции	7
Поддържане на актуална информация на интернет-страницата	Не е подадена информация за актуалността на информацията на интернет страницата, но е посочено, че се посещава ежегодно между 155 хиляди и 164 хиляди пъти.

Извод за постигането на Цел. 4.3:

Сметната палата е приела Етичен кодекс. Предприети са мерки за насърчване на етичното и морално поведение, сред които са извършената самооценка на интегритета на Сметната палата и приетата Политика за интегритет. Продължава изпълнението на дейностите за постигане на целта, като предстои разработване и приемане на Кодекс за поведение на служителите в Сметната палата.

Публикации, свързани със Сметната палата присъстват в агенциите, печата и електронните медии. Национално представително социологическо проучване на „Алфа Рисърч“ от 2016 г. показва, че 37 на сто от гражданите и 89 на сто от одитираните институции имат доверие в Сметната палата и тя е сред най-разпознаваемите институции за контрол на финансите в държавата.

Цел 4.4. Подобряване на управлението на Сметната палата чрез внедряване и прилагане на съвременни информационни и комуникационни технологии

Дейност: Оптимизиране на управленския процес чрез: внедряване и прилагане на компютърно базирани одитни техники и използване на специализиран одиторски софтуер.

Индикатори	Изпълнение
Внедрен специализиран одиторски софтуер	Внедрен е частично одиторски софтуер. Продължават дейностите по преодоляване на трудностите при използването му.

Дейност: Поддържане на изградената обща за Сметната палата вътрешна информационна и комуникационна среда.

Индикатори	Изпълнение
Вътрешни правила	Приети правила за организацията на хартиения и електронния документооборот в Автоматизираната информационна система
Финансова и административна обезпеченост	Финансова обезпеченост се търси със спазване на бюджетната процедура. За административна обезпеченост не е набрана информация.

Дейност: Поддържане на адекватен механизъм за мониторинг на информационната среда с оглед поддържането ѝ на високо технологично ниво.

Индикатори	Изпълнение
Отчет на Съвета по информационни технологии	Не е изготвян отчет.

Извод за постигането на Цел. 4.4:

В Сметната палата частично са внедрени и се използват специализирани одитни софтуери: Пентана, ACL, ЕКВА Равнение.

Според одитна дирекция „Специфични одити“ целта не е постигната изцяло. Поетапното осигуряване на допълнителни лицензи за работа с програмния продукт е необходимо, но недостатъчно условие за оптимизиране и подобряване на управлението на одитния процес. За постигане на целта следва да продължат и действията за надграждане и подобряване на функционалните характеристики на одитния софтуер, така че да се постигне по-добра интеграция, структурираност и обвързаност на отделните модули и приложения на системата, съобразно спецификата на одитните задачи, извършвани от ОД „Специфични одити“. До средата на 2017 г. съществуват неотстранени проблеми в модул „Одит на изпълнението“, които затрудняват работата на екипите.

Финансова обезпеченост се търси със спазване на бюджетната процедура. Не е представена информация за административна обезпеченост на поддържането на

изградената обща за Сметната палата вътрешна информационна и комуникационна среда. Приети са правила за организацията на хартиения и електронния документооборот в Автоматизираната информационна система, с които се създават условия за работа в единна среда, въвеждане на безхартиена технология на работа с документи и условия за постоянен мониторинг и контрол. В Сметна палата е изграден и се актуализира Интранет портал, който е важен инструмент за обмен на служебна информация и добри практики.

Въведени са механизми и средства за управление и наблюдение на WAN мрежата на Сметна палата – хардуерни и софтуерни, като своевременно се отчита състоянието на информационната среда и при необходимост се правят предложения за нейното обновяване и усъвършенстване.

ПРИОРИТЕТ 5: ПУБЛИЧНОСТ И ПРОЗРАЧНОСТ НА ДЕЙНОСТТА

Цел 5.1. Подобряване информираността на обществото за ролята на Сметната палата и повишаване на доверието му в нея

Дейност: Навременно оповестяване и осигуряване на широк достъп до резултатите от дейността на Сметната палата, както и представянето им по начин, достъпен и разбираем за потребителите.

Индикатори	Изпълнение
Пресконференции на Сметната палата	7
Прессъобщения на Сметната палата	234
Информация на интернет-страницата на Сметната палата	Няма конкретни данни. Страницата се поддържа.
Интервюта	55
Публикации	4 имиджови публикации

Дейност: Развитие на интензивни връзки с медиите в дух на партньорство и отправяне на ясни послания, осигуряващи обективно представяне на Сметната палата и на резултатите от дейността ѝ в общественото пространство.

Индикатори	Изпълнение
Брой публикации и интервюта в медии	4850 публикации, свързани с дейността на Сметната палата (2013 г. – 05.2017 г.)
Анализ на публикуваната информация	Липсва анализ.

Дейност: Разширяване на контактите на Сметната палата с неправителствени организации като средство за насочване вниманието на гражданското общество върху проблемни области в публичния сектор.

Индикатори	Изпълнение
Кръгли маси	Няма информация.
Семинари	Няма информация.
Публикации	Няма информация.

Дейност: *Инициране и участие в обществени форуми, професионални дебати и обсъждания с научните среди за проследяване на проблемните области и тенденциите в управлението на публичните средства и предоставянето на обществени услуги.*

Сметната палата е инициатор на различни кръгли маси и конференции, като:

- Международните счетоводни стандарти за публичния сектор – 2013 г.
- Одит на средствата от Европейския съюз”(съвместно с ИДЕС) – 2013 г.
- Реализацията на завършилите висше образование на пазара на труда – 2013 г.
- Регулирането на цените на електро и топлоенергията, водата и природния газ, и контрола за спазването им- 2013 г.
- Проблемите на младежката заетост – 2015 г.
- "Ролята на външния одит в публичния сектор" - 2015 г.(международна конференция).

Индикатори	Изпълнение
Кръгли маси	6 бр.
Семинари	Няма информация.
Публикации	Няма информация.

Дейност: *Поддържане на достъпна, полезна и актуална официална страница на институцията в Интернет.*

Индикатори	Изпълнение
Публикации на интернет страницата на Сметната палата	2804 публикации, свързани с одитната дейност в периода 2013-2016 г.

Извод за постигането на Цел. 5.1:

Резултатите от дейността на Сметната палата се оповестяват чрез пресконференции, прессъобщения и интервюта в печатни и електронни медии. За периода 2013 г. – 05.2017 г. в медиите са публикувани 4850 материала, свързани с дейността на Сметната палата, но не е извършван анализ на публикациите.

Не е представена информация за разширяване на контактите на Сметната палата с неправителствени организации като средство за насочване вниманието на гражданското общество върху проблемни области в публичния сектор, с изключение на едно подписано споразумение за сътрудничество с НПО за подобряване прозрачността и публичността на финансирането на предизборните кампании.

Сметната палата участва в конференции и кръгли маси за проследяване на проблемните области и тенденциите в управлението на публичните средства и предоставянето на обществени услуги.

Интернет страницата на Сметна палата се поддържа, като през 2013 г. е обновена. За периода 2013-2016 г. на интернет страницата са публикувани 2804 документа, свързани с одитната дейност.

Цел 5.2. Разширяване и укрепване на връзките с Народното събрание за подпомагане на контрола върху изпълнителната власт и вземането на адекватни решения от компетентността на законодателя

Дейност: Изграждане на механизъм за сътрудничество и взаимодействие между Сметната палата и подкомисията по публична отчетност към парламентарната комисия по бюджет и финанси и Консултативния съвет.

През 2016 г. е инициирана Кръгла маса в Народното събрание по проблемите на професионалното образование във връзка с одит на Сметната палата.

Индикатори	Изпълнение
Участие на представители на Сметната палата в заседания на комисията	Не е набрана информация.
Представени становища по проекти на нормативни актове	Не е набрана информация.

Дейност: Своевременно предоставяне на Народното събрание на одитните доклади за изпълнение на одити, възложени от него, както и на одитни доклади, чието представяне в Народното събрание е задължително по закон.

ОДИТИ, ВЪЗЛОЖЕНИ ОТ НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ		
Година	Възложени	Приети от СП
2013 г.	4 бр.	4 бр.
2014 г.	няма	няма
2015 г.	1 бр.	1 бр.
2016 г.	3 бр.	2 бр.
30.04.2017 г.	няма	няма

Индикатори	Изпълнение
Брой възложени от НС одити; от тях брой приключили и изпратени доклади в Народното събрание	8 възложени одита, от които са приключили 7 одита.
Брой предоставени одитни доклади извън възложените от НС	Не е набрана пълна информация. Представени са почти всички одити на изпълнението и 16 бр. одитни доклади със становища, изготвени от ОД „Специфични одити“.

Дейност: Изграждане на отношения на диалогичност и откритост с Консултативния съвет, искане на становища и препоръки по всички въпроси, изрично посочени в Закона за Сметната палата, както и по други важни въпроси, засягащи дейността на Сметната палата.

Индикатори	Изпълнение
Брой актове на СП, по които има предоставени становища или препоръки от КС	Становища по 6 одитни доклада, възложени от НС. (вж. изпълнението на Цел 2.4)
Оценки за качеството на одитната дейност	Консултативния съвет на СП е извършил 4 прегледа на качеството на приключили одити. (вж. изпълнението на Цел 2.4)

Дейност: Изготвяне на аналитични доклади, представящи състоянието на определени области в публичния сектор, съпътстващите ги рискове, тенденциите в развитието им и открояване на добри практики и възможни решения (включително чрез законодателни промени).

Индикатори	Изпълнение
Изготвени доклади	2 одитни доклада; 6 доклада до Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове в НС; 1 доклад за резултатите от финансовите одити на СП през 2016 г.
Изменения в законодателството, които отразяват предложени решения или с които се отстраняват констатирани пропуски и недостатъци	Изменен и допълнен е Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост

Извод за постигането на Цел. 5.2:

Не е представена информация за изграждане на механизъм за сътрудничество и взаимодействие между Сметната палата и подкомисията по публична отчетност към парламентарната комисия по бюджет и финанси.

На Народното събрание се представят одитните доклади за изпълнение на одити, възложени от него, както и на одитни доклади, чието представяне в Народното събрание е задължително по закон. За периода 2013-2017 г. от НС са възложени 8 одита, от които са приключили 7.

Консултативният съвет е изразил становища по 6 одитни доклада, възложени от НС и е извършил 4 прегледа на качеството. Не е представена информация за други становища и препоръки, дадени от Консултативния съвет в изпълнение на ЗСП.

Изготвянето на аналитични доклади, представящи състоянието на определени области в публичния сектор, съпътстващите ги рискове и тенденциите в развитието им е нерегулярно.

Цел 5.3. Укрепване на доверието на одитираните организации към Сметната палата и тяхната убеденост за полезността от работата на институцията за подобряване на дейността им

Дейност: Затвърждаване на възприетия подход за извършване на одитите по начин, който поставя акцент върху идентифициране на рисковите области, установяване на причините за констатираните слабости и допуснатите нарушения и дава възможност за формулиране на подходящи, ясни и изпълними препоръки - основа за вземането на адекватни управленски решения.

Индикатори	Изпълнение
Задължително проучване на мнението на одитираните организации относно ефекта от одитната дейност на Сметната палата за подобряване на управлението.	Не е изпълнен.
Анкети с одитираните обекти	Провеждани са, но не са редовна практика.
Мнения и препоръки	Проучва се в рамките на срещите за обсъждане на факти и обстоятелства с ръководителите на одитираните обекти.

Дейност: Последователно предприемане на действия за подпомагане утвърждаването на вътрешния контрол, включително на вътрешния одит, като инструмент на доброто финансово управление в организациите от публичния сектор.

Индикатори	Изпълнение
Популяризирани добри практики, установени в одитирани обекти	Популяризират се чрез публикуване на одитните доклади.

Дейност: Изпълнение на възложените контролни функции на Сметната палата с превантивен характер, чрез осъществяване на текущ контрол на периодичните финансови отчети.

Индикатори	Изпълнение
Извършен текущ контрол	Текущ контрол на финансовите отчети се прави ежегодно, с изключение на 2015 г.,
Анализ на ефекта	Констатираните по време на текущия контрол отклонения в по-голямата си част се отстраняват по време на одита или след приключването му. Не е представена информация за обобщен анализ на ефекта.

Извод за постигането на Цел. 5.3:

Рисково-базираният подход се прилага както при стратегическо и годишно планиране на одитната дейност на Сметната палата (Цел 3.1.), така и в рамките на всеки одит.

Проведено национално представително проучване, като резултатите показват, че над 89 % от одитираните институции и общини имат високо доверие към проверките на

Сметната палата, а доверието на гражданите към Сметната палата е 37 %, което на фона на доста ниското доверие към ключови държавни институции може да се отчете като добър показател. Не са правени систематични проучвания, които изчерпателно да проучат мнението на одитираните организации. Косвено се съди за мнението на одитираните организации по текущата комуникация по време на одит, степента на изпълнение на препоръки, кръгли маси/семинари/обучения, но те не са задължително напълно обективни или изчерпателни. Провеждани са анкети сред одитираните организации, но това не се е наложило, като устойчива практика.

Добрите практики на одитираните организации по отношение на вътрешния контрол се включват в одитните доклади и се популяризират чрез публикуването на докладите на интернет страницата на СП. При всички одити на съответствието се изследва състоянието и функционирането на системите за финансово управление и контрол в одитираните организации, в т.ч. на вътрешния контрол, след което се дават препоръки за подобряването им. Приема се ежегодно Становище по консолидирания доклад за състоянието на вътрешния контрол в публичния сектор.

Двете дирекции „Финансови одити“ извършват текущ контрол на периодичните отчети, с изключение на 2015 г., като констатираните по време на текущия контрол отклонения в по-голямата си част се отстраняват по време на одита или след приключването му.

Превантивността на одита се осигурява не само с текущия контрол на финансовите отчети, но и с формулирането на адекватни препоръки, наистина основани на историческото представяне на организациите, но винаги насочени към подобряване на управлението в бъдеще.

Цел 5.4. Превръщане на Сметната палата в равностоен и желан партньор на върховните одитни институции за обмен на професионални знания и опит

Дейност: Активно участие в международни форуми и мероприятия за представяне на опита и постиженията на българската Сметна палата.

Индикатори	Изпълнение
Инициативи за подпомагане на професионалното развитие и институционално укрепване на върховни одитни институции от други страни	Сметната палата е водещ партньор в туининг проект за подпомагане на институционалното развитие на ВОИ на Република Македония; СП публикува достиженията от своята работа в международни професионални издания.

Дейност: Предприемане на инициативи и участие с международни партньори в различни дейности от общ интерес.

Индикатори	Изпълнение
Семинари, срещи, международни инициативи	29 участия в срещи и семинари (Вж. цел. 2.5)

Дейност: *Активно участие в съвместни, координирани и паралелни одити.*

Индикатори	Изпълнение
Извършени съвместни, координирани и паралелни одити	9 бр. (вж. цел 2.5)

Извод за постигането на Цел. 5.4:

Формулировката на целта не позволява да се направи обективна оценка за степента на нейното изпълнение. Сметната палата участва в семинари, срещи, международни инициативи и паралелни одити. Институцията публикува достиженията от своята работа в международни професионални издания. Сметната палата е избрана като водещ партньор в туининг проект за изграждане на капацитет във ВОИ на Република Македония.

Заклучение

Структурните звена в Сметната палата са съобразявали дейността си със Стратегията за развитие на Сметната палата за периода 2013-2017 г. и са предприели действия, насочени към постигане на стратегическите цели. Отчетените дейности показват, че Стратегията като цяло е канализирала усилията за институционално развитие на Сметната палата.

Открояват се и някои слабости. Определянето на степента на постигане на целите е затруднено от липсата на измерими индикатори. Стратегията не е декомпозирана на оперативни годишни планове, което е затруднило както разполагането във времето на дейностите за изпълнение на целите, така и планирането на необходимите ресурси за реализирането им. Слабостите следва да се отстранят при стратегическото планиране на Сметната палата за следващия петгодишен период.